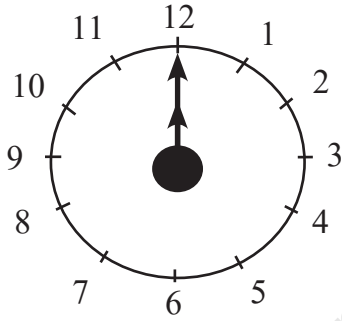

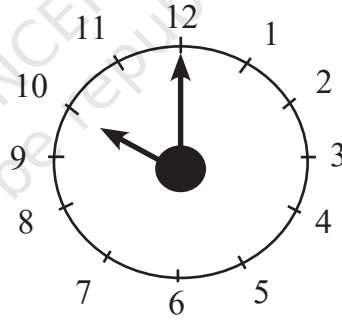
समयः

छात्राः एतानि उदाहरणानि पश्यन्तु —

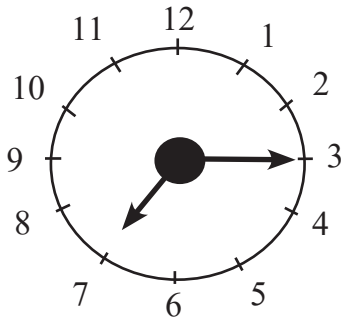
- अधुना दशवादनं संवृत्तम्।
- सार्धदशवादने अहं बहिः गच्छामि।
- इदानीं रात्रेः नववादनम्।
- पादोनदशवादने शय्यां गच्छामि।
- माता — पुत्र! षड्वादनं जातम्!
- पुत्र — आम् मातः! उत्तिष्ठामि। मया तु सार्धसप्तवादने विद्यालयं प्रति गन्तव्यम् अस्ति।
- सम्प्रति अष्टवादनं जातम्।
- एकादशवादने मित्रम् आगच्छति।

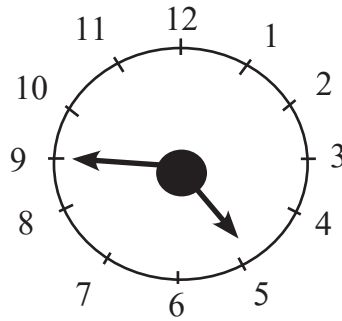
द्वादशवादनम्

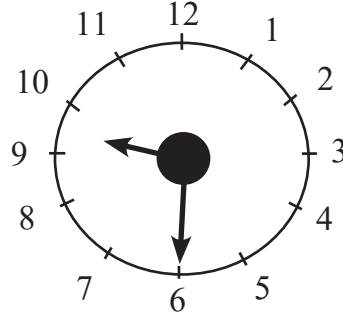
दशवादनम्

सपादसप्तवादनम्

पादोनपञ्चवादनम्

सार्धनववादनम्

अभ्यासः

1. अधोलिखितवाक्येषु उदाहरणानुसारं समयबोधकेषु पदेषु रिक्तस्थानानि पूरयत—
उदाहरणम्—

द्वितलीयेरेलवाहनं (10:15) वादने जयपुरं प्राप्नोति।

द्वितलीयेरेलवाहनं सपाददशवादने जयपुरं प्राप्नोति।

(i) पुरुषोत्तम-एक्सप्रेस इति रेलयानं (9:30) वादने पुरीतः प्रस्थानं करोति।

(ii) चेतक-एक्सप्रेस इति रेलयानं (4:45) वादने दिल्लीम् आगच्छति।

(iii) हावड़ा-एक्सप्रेस (11:00) वादने हावड़ास्थानकं प्राप्नोति।

(iv) रेलयानमेकं (8:15) उत्तराञ्चलं प्रति गच्छति।

2. अधोलिखितवाक्येषु उदाहरणानुसारं समयबोधकेषु पदेषु रिक्तस्थानानि पूरयत—
उदाहरणम्—

माता प्रातः (5:00) वादने उत्तिष्ठति।

माता प्रातः पञ्चवादने उत्तिष्ठति।

(i) राहुलः प्रातर्भ्रमणाय (6:15) वादने उद्यानं गच्छति।

(ii) मल्लिका (7:30) वादने प्रातराशं करोति।

(iii) अनन्या (5:45) वादने क्रीडति।

(iv) सर्वे (10:00) वादने शयनं कुर्वन्ति॥

3. अधोलिखितवाक्येषु समयबोधकेषु पदेषु रिक्तस्थानानि पूरयत —
उदाहरणम् —

प्रातः (7:00) वादनतः (7:45) वादनपर्यन्तं
विद्यालये प्रार्थनासभा भवति।

प्रातः सप्तवादनतः पादोनाष्टवादनपर्यन्तं विद्यालये प्रार्थनासभा भवति।

(i) (8:15) वादनतः (9:00) वादनपर्यन्तं
विज्ञानविषयस्य कालांशः भवति।

(ii) वयं (9:00) वादनतः (9:45) वादनपर्यन्तं
गणितविषयं पठामः।

(iii) (2:45) वादनतः (3:30) वादनपर्यन्तं
हिन्दीभाषाकालांशः भवति।

(iv) संस्कृतशिक्षकः (10:15) वादने अध्यापयति।

4. अधोलिखितवाक्येषु समयबोधकेषु पदेषु रिक्तस्थानानि पूरयत —
उदाहरणम् —

छात्रः (5:00) वादने उत्तिष्ठति (6:15) वादने
व्यायामं करोति।

छात्रः पञ्चवादने उत्तिष्ठति सपादषड्वादने व्यायामं करोति।

(i) छात्रः (7:30) वादने प्रातराशं कृत्वा (9:45)
वादने विद्यालयं गच्छति।

(ii) (4:00) वादने गृहमागत्य (4:30)
वादनपर्यन्तं विश्रामं करोति।

(iii) (5:00) वादने भोजनं कृत्वा (9:30)
वादनपर्यन्तम् अध्ययनं करोति।

(iv) रात्रौ (9:45) वादनतः (5:00) वादनपर्यन्तं
शयनं करोति।